

Motion till riksdagen 2011/12:Ub364

av Emma Henriksson (KD)

En elevanpassad skola

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om flexibel skolgång där utbildningens mål kan nås under både kortare och längre tid än nio skolår.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa den nationella timplanen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta en försöksverksamhet där skolstart i årskurs 1 ska erbjudas både vår och höst.

Motivering

Ingen ska hållas tillbaka och ingen ska lämnas efter. Sverige har en målstyrd skola där eleven ska uppnå vissa fastställda kunskapsmål för att erhålla godkänt betyg. Barn är olika och kräver därmed olika förutsättningar för att uppnå de mål som är uppställda, och för detta krävs en flexibel skola. Om de uppsatta målen uppnås efter nio skolår eller om det görs under åtta eller tio år borde vara av underordnad betydelse. Idag kan en elev hoppa över en klass men det är extremt ovanligt. Och man kan verkligen ifrågasätta huruvida svenska elever är så likartade att i princip alla behöver just nio år på sig att uppnå kunskapsmålen.

En mer flexibel skolgång där elever tillåts att gå snabbare framåt i undervisningen men där det också ses som naturligt att behöva mer tid för att uppnå målen borde vara att föredra. Eleverna ska få stöd att utvecklas och nå kunskapsmålen i sin egen takt. Mer tid för lärandet bör särskilt ges under de tidiga skolåren. Att upptäcka elever med inlärningssvårigheter så tidigt som möjligt är mycket viktigt. Det är också angeläget att stödja elever som kan nå kunskapsmålen i snabbare takt, och för dessa elever behövs också en pedagogisk stimulerande miljö. Sommarskola är ett bra exempel på hur elever kan

Fel! Okänt namn på

uppnå både gymnasie- och högskolebehörighet i snabbare takt. En flexibel skolgång kräver en utvecklad pedagogisk lärandemiljö där både elever, föräldrar och pedagoger är motiverade.

Avskaffa den nationella timplanen

Det borde även vara av underordnad betydelse hur många timmar det tar för varje elev att nå godkänt betyg. Trots att skolan idag är målstyrd har varje ämne eller kurs ett visst antal timmar. Det är ett förlegat system som borde göras mer flexibelt i en skola som sätter kvalitet framför kvantitet. I den nya skollagen utökas möjligheterna till undantag från timplanen, men den tas inte bort. Eftersom skolan nu styrs med mål är denna typ av reglering onödig.

Ännu ett steg för att stärka de enskilda skolornas förutsättningar att ge varje elev möjlighet att nå kunskapsmålen i sin egen takt bör vara att den nationellt styrda timplanen tas bort. Det är en självmotsägelse att en målstyrd skola har en timplan som exakt reglerar hur många undervisningstimmar som ska ges i varje ämne. En timplan kan som riktlinje vara ett stöd i undervisningen, men omfattningen ska beslutas på lokal nivå.

En försöksverksamhet fanns tidigare i 79 kommuner, där skolorna arbetade utan timplan och där kursplanerna istället fungerade som styrdokument. Erfarenheterna var positiva och bör leda till att den nationella timplanen tas bort i hela landet. Det skulle möjliggöra större hänsynstagande till enskilda elevers behov och förutsättningar att nå olika mål olika snabbt. Det skulle också kunna betyda en mer sammanhängande undervisning.

Flexibel skolstart

I olika sammanhang har en mer flexibel skolstart efterlysts. Det är ett led i att skolan ska möta eleven efter hans eller hennes behov eftersom det kan skilja mycket i mognad och förkunskaper mellan elever.

I dag finns möjligheten till flexibel skolstart inskriven i skollagen. Möjligheten begränsas dock till att kommuner har rätt att låta elever börja skolan i en annan ålder än det år barnet fyller sju år. Möjligheten utnyttjas dock i ganska liten omfattning, vilket är beklagligt då barn mognar olika snabbt.

Ett sätt att öka flexibiliteten och bättre anpassa systemet efter varje elevs förutsättning är att ha skolstart både höst och vår. Kommunerna borde få denna möjlighet. På så sätt behöver inte föräldrars beslut att låta sitt barn vänta med att börja skolan bli lika dramatiskt. Ett nytt beslut behöver då inte vänta ett helt år utan endast en termin.

Regeringen tillsatte 2009 en utredning som skulle titta på möjligheten med flexibel skolstart. I oktober 2010 lämnade regeringens utredare sitt resultat i betänkandet "I rättan tid? Om ålder och skolstart". I betänkandet kommer man bland annat fram till att barn ska ha möjlighet att börja grundskolans årskurs 1 vid höst- eller vårterminens början. Det är föräldrarna som efter samtal med personal i förskola eller förskoleklass ska avgöra när barnet ska

Fel! Okänt namn på

börja. Man föreslår att en försöksverksamhet ska tillsättas där barn kan påbörja sin skolgång från höstterminen det år de fyller sex år till vårterminen det år de fyller åtta år.

För att flexibiliteten inte ska stanna vid skolstarten är det viktigt att samma princip får gälla under hela skolgången så att den som behöver extra tid eller är redo att gå fortare framåt kan göra det en termin och inte vara hänvisad till att det ska behöva gälla ett helt läsår. Med anledning av ovan anförda bör regeringen skyndsamt inrätta en försöksverksamhet där skolstart i årskurs 1 ska erbjudas både vår och höst.

Stockholm den 29 september 2011

Emma Henriksson (KD)